

EUROPEAN POLICY BRIEF

Sjećanje, mladi, političko naslijeđe i građanska uključenost (*Memory, Youth, Political Legacy and Civic Engagement*) (hrvatski 'Policy Brief')

MYPLACE

Web: www.fp7-myplace.eu

Blog: <http://myplacefp7.wordpress.com/>

Twitter: @ProjectMYPLACE

U ovom PRVOM 'policybriefu', iz veljače 2013. godine, predstavljamo projekt 7. okvirnog istraživačkog programa MYPLACE u kojem sudjeluju partneri iz 14 država, a koji koordinira Sveučilište u Manchesteru. U dva iduća 'briefa' - u siječnju i srpnju 2014. godine - bit će naglašeni rezultati i preporuke za javne politike.

Projekt u tijeku
Započeo u lipnju 2011. godine

Veljača 2013

UVOD

MYPLACE (www.fp7-myplace.eu) jest velik, 7.9 milijuna eura vrijedan projekt koji financira Europska komisija, a traje od lipnja 2011. do svibnja 2015. godine. Projekt istražuje građansko, političko i društveno sudjelovanje mladih u 14 europskih zemalja te posebice kako prošle, sadašnje i buduće 'sjene' totalitarizma i populizma u Europi oblikuju ovo sudjelovanje mladih.

Konceptualno, ovaj projekt nadilazi usporedbu zasebnih nacionalnih 'političkih kultura' ili krutih podjela političkoga naslijeđa, kao što su 'postkomunističko' ili 'liberalno demokratsko'. Umjesto toga više se temelji na paneuropskoj naravi radikalnih i populističkih političkih tradicija širokoga raspona, uzimajući u obzir njihov ciklički karakter, a ne isključivo novu popularnost koju možda trenutačno uživaju.

Empirijski, projekt MYPLACE uključuje dojmljivu kombinaciju kvantitativnih i kvalitativnih istraživanja (anketna istraživanja, fokus grupe, intervjui te etnografska istraživanja) kako bi se omogućili novi, paneuropski podaci, ne samo o zastupljenosti sudjelovanja mladih već i o značenju koje mladi takvom sudjelovanju pridružuju.

Analitički, projekt MYPLACE, preko osobite usmjerenosti na 'mlade' te na povijesnu i kulturnu kontekstualizaciju njihova društvenog i političkog sudjelovanja, zamjenjuje uobičajene i često apstraktne razloge pretpostavljene otuđenosti mladih od politike empirijski bogatim 'mapiranjem' o tome kako mladi razumijevaju europski građanski i politički prostor te kako se prema njemu odnose.

U smislu važnosti za javne politike, projekt MYPLACE utvrđuje čimbenike koji otežavaju ili olakšavaju nastojanja mladih da europsku političku arenu učine i 'svojim mjestom' („*my place*“).

SVRHA OVOG POLICY BRIEFA

Ovaj *PolicyBrief* jest prvi u nizu od triju koji će nastati u okviru projekta MYPLACE do njegova završetka u 2015. godini. Osim toga, bit će objavljeni i opširniji, empirijski utemeljeni pregledi za političare, koji će sintetizirati nalaze projekta relevantne za javne politike. S obzirom na to da se u sadašnjoj ranoj fazi projekta aktivno prikupljaju podaci u okviru istraživačkih dionica projekta, svrha ovoga pregleda jest naglasiti rad projekta i mogućnosti za uključivanje političara i 'praktičara'. S tim ciljem na umu, ovaj pregled naglašuje koji će istraživački nalazi proizići iz šest međusobno povezanih istraživačkih dionica projekta, a o kojima će se izvjestiti u 2. i 3. *PolicyBriefu*, zajedno sa specifičnim preporukama za javne politike.

DOKAZI I ANALIZE

MYPLACE holistički kontekstualizira privlačnost krajnje desnice, radikalne ljevice i populističkih pokreta unutar ukupnog profila svijesti i ponašanja mladih, umjesto pojednostavljene usmjerenosti na aspekte najvidljivije u javnosti. MYPLACE nadilazi uske konvencionalne definicije ograničene na izbornu ponašanje ili „stranačku politiku“, koje isključuju previše aktivnosti mladih s političkim implikacijama i posljedicama, istodobno mapirajući širok raspon društvenih i političkih aktivnosti mladih i s njima povezane preferencije, očekivanja i vrijednosti. Projekt nastoji analizirati međunacionalna, krosnacionalna obilježja i utjecaje te kontekstualizirati suvremene aktivnosti mladih u odnosu na nacionalno i europsko „povijesno sjećanje“.

Riječ je o velikom projektu, posebnost kojega jest kombinacija anketnih istraživanja, intervjua i etnografskih studija slučaja kao metoda istraživanja, kako bi se zahvatila i zastupljenost građanske politike i društvenog sudjelovanja mladih, zajedno sa subjektivnim značenjem koje mu mladi pripisuju. Preko osobite usmjerenosti na „mlade“ te na povijesnu i kulturnu kontekstualizaciju njihova društvenog i političkog sudjelovanja, MYPLACE se empirijskim dokumentiranjem kako mladi razumijevaju građanski i politički prostor i kako se odnose prema njemu suprotstavlja preopćenitim konceptima „otuđenosti“ mladih od politike. Ovi se procesi istražuju u 14 zemalja, koje predstavljaju širok raspon različitih povijesnih, društvenih, političkih i administrativnih okolnosti koje oblikuju životno okruženje i političke aktivnosti mladih ljudi u različitim zemljama. Pet zemalja razmjerno se nedavno pridružilo Europskoj uniji ili su u procesu pridruživanja: Latvija, Estonija, Mađarska, Slovačka i Hrvatska. Gruzija i Rusija, sa svojom bitno različitom kulturalno-povijesnom pozadinom, predstavljaju zemlje izvan Europske unije. Danska, Finska i Njemačka (uza zasebnu zastupljenost bivšeg istočnog i zapadnog dijela Njemačke) predstavljaju zemlje više „središnje“ Europe. Uključene su i tri glavne zemlje Južne Europe, Španjolska, Portugal i Grčka, a Engleska predstavlja anglosaski svijet. Dakle, projekt ima pretpostavke za otkrivanje načina kako zajedničke europske te specifično nacionalne političke i kulturalne tradicije i ekonomske okolnosti oblikuju slične ili različite načine reagiranja mladih.

Ambiciozan obuhvat i istraživački dosezi projekta MYPLACE jamče znatnu relevantnost za javne politike kako na europskoj tako i na nacionalnim razinama. Pritom projekt zahvaća trendove - pomoću širokog seta kvantitativnih i kvalitativnih metoda istraživanja - koji se pojavljuju unutar velikog broja europskih zemalja, kao i između njih, s ciljem:

- kako bi se izmjerili stavovi mladih u Europi prema političkim organizacijama, društvenim pokretima, građanskim akcijama, kao i sudjelovanje mladih u takvom tipu djelovanja, te kako bi se razumjelo na koji način se ovi stavovi i ponašanja razlikuju s obzirom na rod, etničku pripadnost, socioekonomski status i religiju;
- kako bi se izmjerila gledišta o legitimnim oblicima političke reprezentacije i djelovanja u kontekstu različitih oblika demokratskog naslijeđa;
- kako bi se mapirao raspon aktivizma mladih duž Europe i načini na koje su mladi aktivisti međuregionalno i međunacionalno umreženi;
- kako bi se analizirao stupanj u kojem mladi ljudi slijede uspostavljene tradicije ili ih razvijaju/prilagođuju u inovativne oblike aktivizma zasnovanog na internetu i društvenim medijima;
- kako bismo razumjeli atraktivnost radikalnih, ekstremnih i populističkih pokreta te povezanost s različitim oblicima regionalnog, nacionalnog i europskog prenošenja političkog naslijeđa;
- kako bismo shvatili na koji način politički događaji, poput 'arapskog proljeća', uz globalne ekonomske pritiske, imigraciju, ograničavanja javnog sektora, reforme visokog obrazovanja i restrukturiranja socijalne skrbi mogu na više razina utjecati na mlade i oblikovati njihovu percepciju i reakcije.

IMPLIKACIJE I PREPORUKE ZA JAVNE POLITIKE

Osim stvaranja visokokvalitetnih i teorijski utemeljenih istraživačkih spoznaja, MYPLACE je kroz 8. dionicu (opis slijedi u nastavku) čvrsto posvećen omogućivanju da te spoznaje potaknu javne rasprave i razmišljanja na nacionalnim razinama i na razini Europe. S tim ciljem na umu, na samom početku projekta u svakoj od zemalja partnera oformljena je Savjetodavna grupa za politike prema mladima (savjet), čiji su članovi stručnjaci i politički akteri. Prvi sastanci ovih savjetodavnih grupa već su održani i članovi su dali prve sugestije i komentare glede istraživačkog dizajna. Kako se projekt razvija, savjetodavne grupe za politike prema mladima imat će sve veći utjecaj u tumačenju rezultata, analizi njihovih implikacija za politike i prenošenju rezultata u oblike koji su korisni i relevantni za širok raspon političkih aktera i krugova koji se politikom za mlade bave na nacionalnim razinama i na razini Europe.

U Hrvatskoj Savjetodavnu grupu za politike prema mladima vodi dr. Benjamin Perasović (Institut društvenih znanosti Ivo Pilar), a ta se grupa sastaje dvaput godišnje. Za više informacija ili za pitanja o radu MYPLACE Savjetodavne grupe u Hrvatskoj, možete kontaktirati Dražena Šimlešu, koji je MYPLACE projektni menadžer (Drazen.Simlesa@pilar.hr).

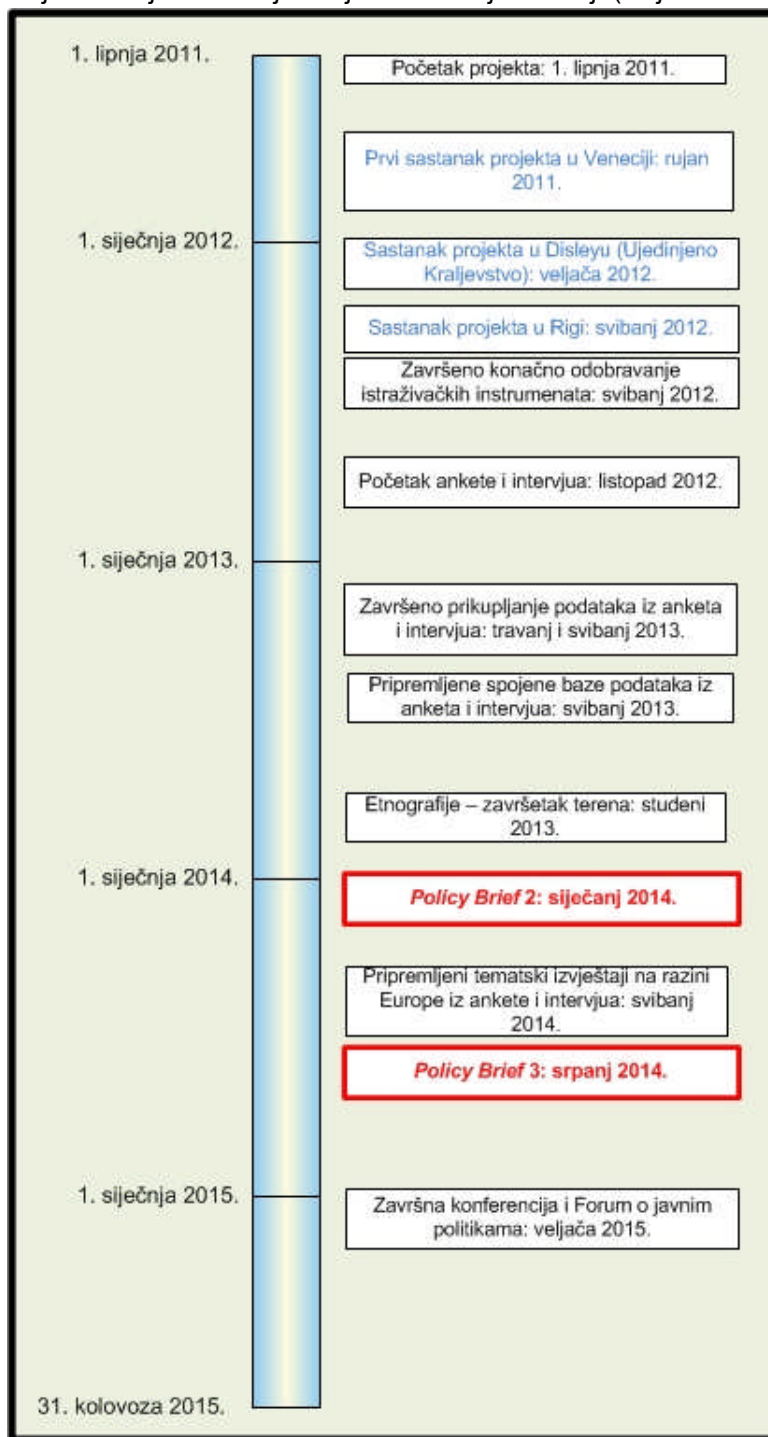
ISTRAŽIVAČKI PARAMETRI

U okviru projekta MYPLACE prikupljaju se anketni podaci na 30 glavnih istraživačkih lokacija – po dvije lokacije u svakoj zemlji i četiri u Njemačkoj (dvije u bivšoj Istočnoj Njemačkoj i dvije u bivšoj

zapadnoj Njemačkoj). Na svakoj istraživačkoj lokaciji provode se i dubinski intervjui s 30 sudionika anketiranja. Svaka zemlja također provodi i etnografsko opažanje triju zanimljivih pokreta ili organizacija mladih u svojoj zemlji. Muzeji koji reproduciraju povijest zemlje također su uključeni kao partneri u istraživanju. U projektu se koristi pristup kombiniranih metoda istraživanja, čime se integrira pet istraživačkih dionica projekta (2., 3., 4., 5. i 7. dionica), opis kojih slijedi.

Osim toga dvije dionice (8. i 10.) usmjerene su na diseminaciju nalaza i preporuka političarima, praktičarima i široj javnosti.

U Hrvatskoj se terenska istraživanja provode u dva kontrastna dijela Zagreba - na području gradske četvrti Podsljeme i na području gradske četvrti Peščenica. Partnerske ustanove jesu muzeji Spomen-područje Jasenovac (<http://www.iusp-jasenovac.hr>) i Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata (<http://www.centardomovinskograta.hr>).

2. istraživačka dionica: Interpretiranje prošlosti (konstrukcija i prenošenje povijesnog sjećanja)

Voditelji dionice :

- Anton Popov (TheUniversityofWarwick)
- Dusan Deak (SS Cyril and Methodius University, Trnava)

Ova je dionica usmjerena na dio istraživanja MYPLACE koji se odnosi na 'Sjećanje', u partnerstvu s muzejima, arhivima, udrugama kao "mjestima sjećanja". Glavni ciljevi ove dionice jesu utvrditi i omogućiti komparativnu analizu javnog diskursa "teških" (npr. "autoritarnih", „komunističkih“, „fašističkih“, „nacional-socijalističkih“, „neliberalnih“) razdoblja u nedavnoj nacionalnoj povijesti kako su oni predstavljeni na "mjestima sjećanja", odnosno u javnim institucijama uključenim u aktivnosti obilježavanja. Osim toga, u ovoj se dionici istražuju procesi međugeneracijskog prijenosa sjećanja u okviru obiteljskog okruženja te kako to utječe na građansku i političku uključenost mladih ljudi. Ovaj dio obuhvaća širok raspon suradničkih aktivnosti, uključujući etnografska istraživanja, međugeneracijske intervju, fokus grupe s mladima i intervju sa stručnjacima. Istraživački dio je obavljen i trenutačno se analiziraju podaci.

---

3. i 4. dionica – Priprema terenskog istraživanja i anketno mjerenje participacije

Voditelji dionica :

- Gary Pollock (Manchester MetropolitanUniversity) (3. i 4. dionica)
- Tina Zurabishvili (Caucasus Research Resource Centers program, Georgia) (4. dionica)

3. dionica, koja je završena u veljači 2012. godine, rezultirala je doradom nacrtu empirijskog istraživanja i istraživačkih instrumenata - anketnog upitnika, intervju a i etnografije.

U okviru 4. dionice u svakoj se zemlji ili području anketiranjem mladih ljudi na terenskim lokacijama prikuplja najveći skup primarnih podataka u projektu. Glavni ciljevi ove dionice jesu:

- utvrditi raspon oblika društveno-političkog aktivizma mladih iz dviju kontrastnih lokacija u svakoj zemlji ili regiji;
- utvrditi znanje sudionika, njihove stavove i iskustva glede ekstremnih politika;
- utvrditi razinu znanja i stavove prema različitim aspektima demokratskog sudjelovanja i predstavnštva;
- razviti obuhvatne opise političke uključenosti na nacionalnim razinama i na razini Europe;
- razviti široke tipologije političke participacije na nacionalnim razinama i na razini Europe;
- statističkim modeliranjem utvrditi odrednice različitih razina i tipova sudjelovanja;
- istražiti i razviti model kategorija političkog sudjelovanja zajedno s drugim društvenim aktivnostima.

Anketiranje mladih započelo je krajem 2012. godine i nastavljeno je u početku 2013. godine. Anketirano je 18 000 mladih ljudi na 30 terenskih lokacija u 15 regija (14 država, sa zasebnim zahvaćanjem istočne i zapadne Njemačke).

5. istraživačka dionica: Interpretiranje participacije mladih (polustrukturirani intervjui)

Voditelj dionice :

- Florian Sipos (Debrecen University)

5. istraživačka dionica rezultirat će s približno 900 intervjua sa sudionicima anketiranja u okviru 4. dionice. Ciljevi ove dionice jesu:

- otkriti značenja vezana uz tvrdnje i stavove ispitanika izražene u anketi;
- omogućiti ispitanicima da puno detaljnije objasne svoje poglede na ključne elemente ankete;
- omogućiti prostor za artikulaciju iskustava i ideja koje su relevantne za istraživanje, a koje se nisu našle u upitniku.

Terenski dio 5. dionice proveden je paralelno s anketnim prikupljanjem podataka.

---

6. istraživačka dionica - „Mapiranje“ aktivizma (tipologije)

Voditelji dionice :

- Airi-Alina Allaste (Tallinn University)
- Mariona Ferrer-Fons (Pompeu Fabra University, Barcelona)

Tijekom projekta svaki nacionalni tim provest će istraživanje koje omogućuje mapiranje raspona aktivizma mladih u područjima anketiranja. Pritom će se mapiranje smjestiti u kontekst i povijest zemlje kao cjeline. To uključuje mapiranje i opisivanje prostora za društveni aktivizam u svakoj zemlji sudionici prije samog razvoja tipologije aktivizma, koja obuhvaća i zajedničke dimenzije u prostoru Europe kao i nacionalne/regionalne razlike. Specifični ciljevi 6. dionice jesu:

- mapirati i opisati prostor za društveni i politički aktivizam u svakoj zemlji sudionici projekta;
- razviti tipologiju aktivizma mladih na nacionalnoj razini te na transnacionalnoj usporednoj razini;
- razumjeti u kojoj se mjeri mladi ljudi mobiliziraju oko “jednog pitanja” i/ili općenitije zabrinutosti oko budućnosti njihove zemlje i /ili Europske unije;
- utvrditi koja su pitanja ključna za mobilizaciju mladih u svakoj zemlji, a prema kojim su problemima mladi indiferentni.

---

7. istraživačka dionica: Interpretiranje aktivizma (etnografije)

Voditelji dionice :

- Hilary Pilkington (The University of Manchester)
- Phil Mizen (The University of Warwick)

Tri ciljane etnografske studije s mladim aktivistima provode se u svakoj zemlji. Bitne karakteristike svake odabrane grupe oblikovane su 6. istraživačkom dionicom, a odabir nije bio zasnovan na reprezentativnosti, nego na kriterijima koji govore o zanimljivosti, izazovnosti ili nekom novom obliku aktivizma, o onome što je relevantno za ciljeve i ključna istraživačka pitanja ovog projekta. 7. Istraživačka dionica smjera:

- osigurati dubok uvid u prakse aktivizma mladih u europskom prostoru;
- omogućiti 'studije slučaja' aktivizma mladih koji priziva autoritarne i populističke programe;
- omogućiti 'studije slučaja' aktivizma mladih koji se suprotstavljaju ili oponiraju autoritarnim i populističkim programima;
- istražiti razlikuje li se, i na koji način, aktivizam mladih od drugih oblika političkog aktivizma;
- istražiti transnacionalnu povezanost aktivizma mladih.

Ova istraživačka dionica rezultirat će s više od 40 etnografskih 'studija slučaja', koje će biti labavo organizirane u međusobno slične skupine radi usporedne analize.

---

8. istraživačka dionica: Politika i utjecaj

Voditelji dionice:

- Marti Taru (Tallinn University)
- Mick Carpenter (The University of Warwick)

Kroz ovu istraživačku dionicu MYPLACE će obuhvatiti različite politike prema mladima, radi poboljšanja veze između znanosti i politike na europskoj i lokalnoj, nacionalnoj razini.

Na europskoj razini:

- osigurati znanstvene podatke i 'policy briefs' za programe Europske komisije 'Mladi na djelu' (2007-13), s obzirom na tri prioriteta: sudjelovanje mladih u društvu, poštivanje kulturne različitosti i borbu protiv rasizma/ksenofobije, europsko građanstvo;
- osigurati 'policy briefs' kroz Europski centar znanja za politike mladih (EKCY) <http://youth-partnership-eu.coe.int/youth-partnership/ekcyp/index>), Vijeće Europe (CoE) i partnerstvo s Europskom komisijom, diseminirajući rezultate istraživanja preko članova istraživačke mreže mladih, surađujući radi implementacije rezultata i stvaranja evaluacije javnih politika i preporuka za djelovanje;
- diseminirati, kroz CORDIS, znanja stečena projektom, o aktivnom sudjelovanju mladih u društvu diljem šire Europe.

Na nacionalnoj razini:

- razvijati veze s relevantnim nacionalnim institucijama i organizacijama, osiguravajući im primjeren sadržaj spoznaja stečenih na projektu;
- surađivati s partnerima iz politike i prakse radi stvaranja publikacije o javnoj politici, zasnovanoj na činjenicama i napisanoj na lokalnom jeziku, zadovoljavajući potrebe

stvaratelja politike, praktičara u radu s mladima i znanstvenih istraživača, s fokusom na teme koje su relevantne u lokalnom kontekstu;

- aktivna diseminacija i promocija zajedničke publikacije na nacionalnoj i regionalnoj razini.

Savjetodavne grupe za politiku prema mladima (The Youth Policy Advisory Groups - YPAG-s) ustanovljene su u svih 14 zemalja i već su sudjelovale svojim savjetima u kreiranju istraživanja, a također će sudjelovati u interpretaciji rezultata, formuliranju preporuka i podupiranju diseminacije.

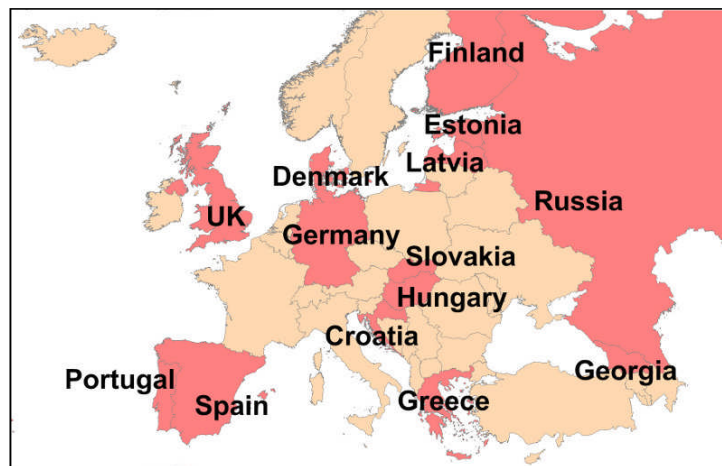
9. istraživačka dionica - Diseminacija

Voditelji dionice:

- Gary Pollock (Manchester Metropolitan University)
- Elena Omelchenko (Research Centre 'Region', Ul'ianovsk State University)

9. istraživačka dionica obuhvaća sve diseminacijske aktivnosti, uključujući:

- akademske publikacije
- [web](#)
- društvene mreže ([Wordpress](#), [Twitter](#) i [Facebook](#))
- vizualnu diseminaciju (uključujući filmove i fotodokumentaciju)
- konferencije
- diseminacijske skupove s muzejima-partnerima

MYPLACE zemlje

OSNOVNE INFORMACIJE O PROJEKTU

NAZIV PROJEKTA	Sjećanje, mladi, političko naslijeđe i građanska uključenost <i>Memory, Youth, Political Legacy and Civic Engagement (MYPLACE)</i>
KORDINATOR	Profesorica Hilary Pilkington, Sveučilište u Manchesteru, United Kingdom hilary.pilkington@manchester.ac.uk
KONZORCIJ	<i>Caucasus Research Resource Centre Tbilisi, Georgia</i> <i>Centro Investigacao e Estudos de Sociologia Lisbon, Portugal</i> <i>Daugavpils Universitate Daugavpils, Latvia</i> <i>Debreceni Egyetem Debrecen, Hungary</i> <i>Friedrich-Schiller Universitaet Jena Jena, Germany</i> <i>Institut društvenih znanosti Ivo Pilar Zagreb, Hrvatska</i> <i>Manchester Metropolitan University Manchester, United Kingdom</i> <i>Panteion University of Social and Political Sciences Athens, Greece</i> <i>State Institution of Ulyanovsk Research and Development Centre "Region" Ulyanovsk, Russian Federation</i> <i>Syddansk Universitet Sønderborg, Denmark</i> <i>Tallinn University Tallinn, Estonia</i> <i>The University of Manchester Manchester, United Kingdom</i> <i>The University of Warwick Coventry, United Kingdom</i> <i>Universitaet Bremen Bremen, Germany</i> <i>Universitat Pompeu Fabra</i>

Barcelona, Spain

*University of Eastern Finland
Kuopio, Finland*

*Univerzita sv Cyrila a Metoda v Trnavae
Trnava, Slovakia*

FINANCIRANJE

FP7 Framework Programme for Research of the European Union – Collaborative project Activity SSH-2010-5.1-1: “Democracy and the shadows of totalitarianism and populism: the European experience”

TRAJANJE

lipanj 2011. – svibanj 2015. (48 mjeseci)

BUDŽET

EU financiranje: 7994463 €.

WEBSITE

www.fp7-myplace.eu

**ZA VIŠE
INFORMACIJA**

Kontaktirati: Martin Price (Project Manager) – admin@fp7-myplace.eu

---

**DODATNA
LITERATURA**

Deliverable 2.1: Country based reports on discourse production (publication via European Commission and MYPLACE website pending).